

Dokumentnamn: Metodstöd avlösarservice SoL och LSS

Beslutad av:Verksamhetsledningsgrupp
(verksamhetschefer med
enhetschefer myndighet)**Gäller för:**Socialsekreterare vid
Förvaltningen för
funktionsstöd**Dokumentsort:**

Metodstöd

Giltighetstid:Från och med
2023-06-14 och tills vidare.
Revideras årligen.**Senast reviderad:**

2026-06-24

Datum för beslutet:2023-06-14

Syftet med detta metodstöd

Att socialsekreterare har ett stadengemensamt metodstöd inför beslut och uppföljning om avlösarservice. Metodstödet är ett komplement till övrig information och dokument om insatsen.

Koppling till styrande dokument och andra processer

Styrande eller stödjande dokument samt annan information	Kopplingen till detta metodstöd
Socialtjänstprocessen På Digitala navet under förvaltningens processer finns socialtjänstprocessen.	Innehåller information om handlägningsprocessen från ansökan till verkställighet av beslut.
Göteborgs Stads handbok för handläggning av individuellt stöd enligt LSS och SoL till personer med funktionsnedsättning. Handbok på styrande dokument.	I handboken beskrivs vad avlösarservice är och vad insatser syftar till.
Stöd till barn och unga med funktionsnedsättning – Handbok för handläggning och utförande av LSS-insatser - Socialstyrelsen	I Socialstyrelsens handbok beskrivs vad avlösarservice är och vad insatsen syftar till.

Metodstöd avlösarservice SoL och LSS

Inhämta uppgifter

Att tänka på under utredningen

Läs Göteborgs stads handbok för handläggning av individuellt stöd enligt LSS och SoL till personer med funktionsnedsättning, avsnittet som handlar om avlösarservice.

Vid möte med den enskilde/företrädare kan följande frågor vara extra viktiga att få svar på utöver den information om den enskildes behov som alltid skall inhämtas vid utredningsförfarandet. Tänk på att beslutet formuleras timmar per månad, i enlighet med delegationsordningen.

- Hur stor omfattning vill den enskilde/anhöriga ansöka om och varför? Några specifika tillfällen/tider? Vad vill de kunna göra under den tiden?
- Hur upplever den anhörige sitt behov av avlastning, vem behöver avlastas, föräldrar, minderåriga syskon eller annan?
- Kan den enskilde vara ensam hemma? Hur fungerar det?
- Ta reda på när den enskilde visats i skola/arbete/daglig verksamhet och om hen har andra aktiviteter utöver det. Hur ser en vanlig dag respektive heldag ut?
- Hur sover den enskilde? Har hen något aktivt stödbehov nattetid?
- Behövs någon ordinerad medicinering eller liknande som kräver ett egenvårdsintyg?

Ytterligare frågor gällande avlastning för minderåriga barn:

- Är föräldrarna sammanboende eller separerade? Gemensam eller enskild vårdnad?
- Om föräldrarna inte bor tillsammans men har gemensam vårdnad - hur ofta är den enskilde hos respektive förälder? Finns ett nätverk som avlastar barnet och/eller deras syskon?
- Finns det minderåriga syskon? Hur påverkas syskonen av följderna av den enskildes funktionsnedsättning?

När ena vårdnadshavaren inte samtycker till begärd insats

Avlösarservice enligt 9 § 5 LSS är en av tre insatser enligt LSS där socialnämnden enligt 6 kap. 13 a § FB i fall där barnet står under vårdnaden av två vårdnadshavare och endast

den ena samtycker till en åtgärd till stöd för barnet, får besluta att åtgärden får vidtas utan den andra vårdnadshavarens samtycke om det krävs med hänsyn till barnets bästa. Se delegationsordning.

Bedöma och besluta

Att tänka på inför att fatta beslut om avlösarservice

När vi bedömer rätten till avlösarservice utgår vi från följderna av den enskildes funktionsnedsättning och det merarbete i omvårdnaden som kan uppstå för sammanboende anhöriga. En jämförelse görs med hur livssituationen är för andra i samma ålder som den enskilde. Det är sedan det stödbehov som går utöver som kan ge grund för behov av avlastning. Vi beaktar eventuella underlättande och hindrande omgivningsfaktorer och gör en bedömning om behovet är tillgodosett (LSS) eller kan tillgodoses på annat sätt (SoL). Insatsen syftar till att möjliggöra avlastning till anhöriga och inte att man ska kunna arbeta eller studera.

Om den enskilde är minderårig

Bedömning görs om behovet är tillgodosett genom ett normalt föräldraansvar. Föräldraansvaret är föränderligt och minskar i takt med att barnet blir äldre. Ensamstående föräldrar som står utan avlastning kan utgöra en grund för behov av insatsen. Vid gemensam vårdnad har föräldrarna ett gemensamt föräldraansvar för barnets omvårdnad och i att avlasta varandra, oavsett om föräldrarna är sammanboende eller inte. Vid växelvist boende kan det finnas ett mindre behov av avlastning då föräldrar avlastas den tid som barnet vistas hos sin andra förälder. Vi tar reda på hur/varför uppdelningen är planerad som den är. Behovet av avlastning kan skilja sig åt vårdnadshavare emellan. Det anses ingå i föräldraansvaret att hämta/lämna på förskola och skola.

Om den enskilde har minderåriga syskon

Utifrån ett syskonperspektiv väger vi in den enskildes minderåriga syskons behov av avlastning och tid med sina föräldrar.

Fatta beslut

Omfattning av avlösarservice ska anges i timmar/månad. Se delegationsordning.

Genomföra

Att tänka på vid verkställighet av avlösarservice

Uppdrag skickas via Treserva till utförare "FFS Avlösarservice". Vid helt nya uppdrag väljs ingen utförarenhet. Meddelande skickas därefter i Treserva till sändlistan för aktuellt stadsområde. För att insatsen ska kunna ge den avlastning som den är avsedd för behöver den vara flexibel. Avlösarservice kan därför utföras både i och utanför hemmet.